

PŘÍBALOVÁ INFORMACE
FORMIDOL 40 ml proužky do úlu

**1. JMÉNO A ADRESA DRŽITELE ROZHODNUTÍ O REGISTRACI A POVOLENÍ
K VÝROBĚ ODPOVĚDNÉHO ZA UVOLNĚNÍ ŠARŽE:**

Výzkumný ústav včelařský, s.r.o.
Máslovice - Dol 94
252 66 Libčice n. Vlt.
tel. 220941259, fax 220941252
e-mail: beedol@beedol.cz

2. NÁZEV VETERINÁRNÍHO LÉČIVÉHO PŘÍPRAVKU

FORMIDOL 40 ml proužky do úlu
Acidum formicum
Vyhrazený veterinární léčivý přípravek

3. OBSAH LÉČIVÝCH A OSTATNÍCH LÁTEK

Léčivá látka: Acidum formicum 85 % 40 ml
Ostatní látky: Magnesium-bisulfitová jehličnatá buničina

4. INDIKACE

Formidol hubí roztoče *Varroa destructor* přítomné na včelách i v plodových buňkách včetně jejich vývojových stadií. Snižuje početnost letní populace roztočů. Působí také proti nose móze, protože poškozují spóry houby *Nosema sp.* přítomné na plástech. Pomáhá včelám zvládat zvápenatění plodu, a to tím, že ničí spóry houby *Ascospaera apis*, usmrcuje nemocné larvy a stimuluje čistící pud včel.

5. KONTRAINDIKACE

Nepoužívá se v době, kdy je ve včelstvu shromážděn zralý med připravený k vytočení. Jedná se o med z hlavních snůšek, např. řepky ozimé, akátu, s medobraním v měsíci červnu.

6. NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY

Nežádoucí účinky na včelstva ani interakce s jinými léčivými nejsou známy.

7. CÍLOVÝ DRUH ZVÍŘAT

Včelstva včely medonosné (*Apis mellifica*)

8. DÁVKOVÁNÍ, CESTA A ZPŮSOB PODÁNÍ

Léčivá látka (kyselina mravenčí) se šíří ve včelstvu odparem z odparné desky. Odparná deska je opatřena regulačním obalem s pěti otvory o průměru 20 mm. Dávkování se upravuje dle potřeby zakrýváním otvorů a hlavně termínem odstranění regulačního obalu. Pro jedno včelstvo se použije jedna odparná deska. Výjimečně se mohou u velice silných včelstev ve vícenástavkových velkoprostorových úlech použít dvě odparné desky. Ošetření se však může po 1 – 2 týdnech, nebo i později, opakovat. Základní dávkování (5 otvorů v první fázi, odstranění regulačního obalu za 48 h) se předpokládá pro včelstvo ve dvou nástavcích.

Odparná deska účinkuje dvoufázově.

V první fázi, která trvá obvykle 48 hodin, se kyselina odpařuje pouze pěti otvory regulačního obalu. Otvory při plném nasycení desky přiléhají na povrch a regulují tak počáteční intenzivní odpar. Regulace zmírní i počáteční rozrušení včelstva po vložení odparné desky, které by jinak mohlo vést ke ztrátě matky. Postupným odpařováním se deska zkroutí, čímž se otvory odtáhnou od desky a klesající odpar opět stoupne. V první fázi by se měla odpařit polovina z celkové dávky kyseliny mravenčí. To se projeví tím že místa pod otvory regulačního obalu zhnědnou a deska začne tuhnout. Přesně lze úbytek kyseliny zjistit vážením.

Ve druhé fázi se zcela odstraní regulační obal a obnažená deska se vrátí na své místo. Dojde k rychlému odparu zbytku kyseliny. Krátkodobě se vytvoří vyšší koncentrace par kyseliny, která se projeví zvýšeným spadem roztočů.

9. POKYNY PRO SPRÁVNÉ PODÁNÍ

Odparnou desku uvolníme z obalů tak, aby zůstala pouze v posledním regulačním obalu. Strana s otvory je označena kroužkem. Odparnou desku v regulačním obalu vkládáme na horní loučky rámků, mezi nástavky nebo do podmetu. Česno ponecháme otevřené.

Při vložení na horní loučky nebo mezi nástavky desku směřujeme otvory mezi plodové plásty. Desku podložíme dvěma lištami, aby nepřiléhala na rámky. Pod otvory musí být volný prostor, nejlépe přímo plástová ulička.

Při umístění do podmetu vkládáme desku pod plodové plásty otvory nahoru. Pokud je podmet vysoký, podložíme desku v celé ploše tak, aby vzdálenost od spodní lišty rámků byla 1 – 2 cm. Při vkládání desky se nesmí regulační obal porušit nebo shrnout, musí přiléhat těsně na desku.

Po uplynutí obvykle 48 hodin desku vyjmeme, odstraníme regulační obal a obnaženou desku vrátíme do úlu na stejné místo. Za další dva dny desku z úlu odstraníme, jinak ji včely -již suchou- začnou rozkousávat a vynášet z úlu.

Pravidelný odpar zaručují nejvyšší denní teploty nad 20 ° C, pokud rozdíl mezi denní a noční teplotou nejsou extrémně vysoké. Vysoká vzdušná vlhkost snižuje odpar.

10. OCHRANNÁ LHŮTA

Med - bez ochranných lhůt.

11. ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ PRO UCHOVÁVÁNÍ

Uchovávejte při teplotě do 25 ° C.

12. ZVLÁŠTNÍ UPOZORNĚNÍ

Jelikož rychlost odparu i koncentraci par kyseliny mravenčí ovlivňuje chování včel, typ úlu i počasí, doporučujeme před hromadným použitím vyzkoušet zvolené dávkování (počet otvorů v regulačním obalu a termín odstranění regulačního obalu) nejprve na několika úlech. Pokud by rozrušení včel v důsledku předávkování bylo příliš velké (část včel opustí úl, vyléhají na přední stěně úlu, větší počet mrtvých včel nebo kukel na dně úlu) snížíme odpar tak, že zakryjeme 1 – 2 otvory a prodloužíme termín odstranění regulačního obalu o 1 – 2 dny. Termín odstranění regulačního obalu prodloužíme i tehdy, když se známky předávkování objeví u zkušebních včelstev až ve druhé fázi po vrácení desky bez regulačního obalu.

Při správném dávkování je poškození včelstev zanedbatelné. Ve většině případů lze zaregistrovat po vložení desek a po odstranění regulačního obalu jen zahučení, zvýšenou letovou aktivitu včel a větší obsazení letáku. K uklidnění dochází za 15 – 20 minut. V jednotlivých případech můžeme pozorovat poškození menšího počtu trubců, čerstvě vylíhlých mladušek a kukel těsně před líhnutím. Tato stadia jsou ke kyselině nejcitlivější. Toto poškození ale nepředstavuje žádné ohrožení včelstva, naopak je známkou volby správného dávkování, protože nejúčinnější proti roztočům jsou právě koncentrace na hranici poškozování včel.

Termín odstranění regulačního obalu se může i zkrátit, což vede ke zvýšení účinnosti, ale i výskytu většího počtu mrtvých včel. Včasnější odstranění regulačního obalu se musí vždy nejdříve odzkoušet.

Při léčbě zvápenatění plodu se musí nemocné kukly a mumie spadlé na dno úlu pravidelně odstraňovat, a to dříve než se na jejich bílém povrchu vytvoří černozeleň plodnice. Takové mumie jsou vysoce infekční a včely by se s nimi neměly dostat do styku.

Kyselina mravenčí je silná žíravina. Při nakládání s veterinárním léčivým přípravkem by se měly používat osobní ochranné prostředky skládající se z gumových rukavic a dobře těsnících brýlí. V případě náhodného potřísnění kůže zasažené místo dlouze oplachujte proudem vody a omyjte mýdlem. Při potřísnění většího rozsahu, zasažení oka nebo vdechnutí výparů vyhledejte ihned lékařskou pomoc a ukažte příbalovou informaci nebo etiketu praktickému lékaři. Vyvarujte se dotyku sliznic a očí kontaminovanou rukou.

13. ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ PRO ZNEŠKODNĚNÍ NEPOUŽITÝCH PŘÍPRAVKŮ NEBO ODPADU

Použité (již suché) desky a obaly likvidujte spálením. Všechny nepoužité veterinární léčivé přípravky nebo odpad, který pochází z tohoto přípravku, musí být likvidován podle místních právních předpisů.

14. DATUM POSLEDNÍ REVIZE PŘÍBALOVÉ INFORMACE

Únor 2010

15. DALŠÍ INFORMACE

Doba použití je vyznačena na etiketě (přední část návodu).

Veterinární přípravek je volně prodejný.

Balení obsahuje 2 desky a etiketu s vloženou příbalovou informací.

Kyselina mravenčí je korosivní. Doporučujeme před použitím odstranit z úlu kovové předměty.